

1884-06-08

AFSENDER

Niels Skovgaard

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Afsendersted:

Rosenvænget

Afsenderinfo (lakstempel, adresse
m.m.):

Brevet er dels skrevet på
Rosenvænget og på Kjærgård en
måned senere, i Juli måned.

Modtagersted:

Grækenland

Omtalte personer:

Inge Gyrithe Aggersborg (senere Friis)

Anna Ancher

Michael Ancher

Malthe Engelsted

Peder Severin Krøyer

Janus la Cour

Viggo Pedersen

Conrad Schouw

Elise Schouw

Joakim Skovgaard

Niels Skovgaard

Christian Skredsvig

Kristian Zahrtmann

Arkivplacering:

Mappe 18 nr. 36, 36a og 36b.

DOKUMENTINDHOLD

Niels Skovgaard viderebringer nyheden om at Titus Schouws lille søn Conrad er død af strubehoste. Han har været på en udstilling hvor han blandt andet har set værker af Michael Ancher, P.S. Krøyer og August Jerndorff.

TRANSSKRIFTION

Mappe 18 nr. 36-36a-36b

Rosenvænget 8 Juni 1884

Kjære Joakim!

Tilgiv at der er gået hele tre uger siden jeg fik en underretning fra Østrøø, som de bad mig lade gå videre til Dig, rigtignok når jeg skrev, men jeg burde jo skrevet straks; det er at De den 13de Mai mistede lille Conrad, det er naturligvis et meget stort savn for Tante, kan Du nok vide. Det var af strubehoste han døde. Dit brev kom i dag. En væsentlig grund til at Du ikke for længe siden har hørt fra mig, er netop at jeg vilde fortælle om udstillingen, men jeg har slet ikke haft tid til at studere den grundigt, og jeg når det vist heller ikke. Frøken Vigmands portrait, slår meget, ved det udmærkede liv der er i det, og det er også meget virkningsfuldt, men noget synderligt har jeg ikke tilovers for det,

7 Juli Kjærgård.

Det er rigtignok et gammelt brev at fortsætte, men lige fedt!

Ja nu er jeg da ved klitterne og sagerne står således, at da Torolf snød mig

-2-

og ikke vilde med, så kom Henrik Jespersen en dag og sagde at han nok vilde det, og nu er vi på et ganske fortrinligt sted, hos nogle rare folk som for en temmelig billig penge giver os god mad og herlige senge, og så må det jo også nævnes, at det er lige ved et parti klitter, som jeg rigtignok tvivler om der gives mage til. Ja bliv Du bare i Italien og Grækenland, jeg misunder dig ikke, men for resten havde jeg slet ikke noget imod, om Du kom her til, tværtimod. Ja Du! tag en anden gang med hertil, eller hent mig til efteråret, når Du kommer sydfra, så er det jo ingen synderlig omvej, for det er sydligt jeg er; så skulde vi få et se om Du vilde rynke på næsen ad æ bjærre, jeg tror nej, selv om det så var lige fra Grækenland Du kom. Det er et par mils vej norden for Blåvandshuk at jeg er, lige ved den sydlige ende af Fil sø, min ad: er Hr. Kaptain Block, Kjærgård, Ål sogn, Varde.

9ende Juli

Hura!Hura! Torolf kommer, vi sendte ham forleden et brev for at hale ham

-3-

her over, og det lykkedes, han kommer på løverdag, det er balade.

Nu er det nok ellers bedst at jeg fortsætter, der hvor jeg slap den 8ende i forrige måned. Å! nu opdager jeg først at det er i dette brev, jeg fortæller dig lille Conrads død, det havde jeg dog tænkt, at den beretning var kommet afsted, men min hukommelse den er rigtignok ikke stort bevendt, ja det er grueligt med mig. 11de Juli. Det går rigtignok småt med skriveriet, u ha! det var om frøken Vigmand, hun havde også et lille dameportrait på udstillingen under titelen koketteri og det svarede sandelig til sit navn, for det var i den grad koketerende, at man blev aldeles væmmelig ved det, men det var udmærket til at belyse hende selv og hendes andre billeder, for i grunden koketerer hun selv med sine billeder, eller ved dem, det er ækelt, især passer det ikke i et mandspportrait, hun er heller ikke fri for rutine i behandlingen, og det sammen med det søde koketteri, gør hende jo godt skikket til at blive en rigtig publikums malerinde, hvad hun vel allerede er.

Udstillingen i det hele synes jeg var

-4-

god, det betydeligste synes jeg var Ankers portrait af hans kone, men ikke fri for en smugle søgt i opstillingen, og så et billede af ham af en gammel fisker udenfor et hus, aftensol; publikum fandt vist forfærdeligt, og jeg tror også nok at der var mange malere der ikke kunde gå ind på det, men der var da også dem som satte det meget højt, Schwartz gjorde det da. Det var meget imperesionistisk og frygtelig skidt malt, en underlig modsætning til portraitet, der var så glimrende malt, men der var en fortælling i den gamle og i solens strejfen hen over landskabet, som var storslået, desværre må jeg give Engelsted ret i at det ikke var fuldkommen selvstændigt, og så måtte det vel nærmest være Milét som havde lidt med det at gjøre; Engelsted syntes for resten udmærket om det. Et par andre ting som Anker havde var der ikke noget ved og fru Anker stod ikke godt, Johansen derimod var fortrinlig, især i et portrait af en gammel nysgærrig, døv og skæv kone, det kunne vanskelig være bedre. Krøjer var udmærket og Jerndorf havde også udmærkede portraiter, Haslund også gode; i det hele taget stod portrait maleriet så godt.

Skredsvig havde en fortryllende lille

-5-

Mappe 18 nr. 36a

buste af sit barn. Edelfeldt er absolut langt bedre end frøken Vigmand, men jeg ved ikke selv rigtig hvad jeg synes om ham, for i grunden var det udmærket, men der noget, jeg ved ej hvad, som gjorde, at jeg havde lidt imod det, Du må for resten ikke tro at det var overleget behandlet, der var vist snarere kludret med det. Kables værelse var fortræffeligt, men det var rigtignok nogle gardiner så brandgule, så det næsten ikke var til at holde ud, men sådan har de været, og det var jo et portrait af stuen, Viggo så meget kridtet ud, sig ham endelig det, og Du selv blev noget grå i vejen og floden, sådan ikke rigtig solskins farver, hjemme så de meget anderledes ud, selv om mere farve i dem nok kunde gjort godt, i det hele taget er det gået op for mig, at skal man male solskin, så gælder det nok så meget om at træffe farven overalt, som at komme så højt op i lyset, skønt det jo også er godt, i så henseende lærte jeg meget af Købke udstillingen, han kunde få sådan rigtig yndigt solskin, skønt han malte tyndt og uden stort spræld, og det var ved at gå farven rigtig på klingen, og træffe den nøjagtigt på alle punkter, ikke rode noget sammen, men sætte den enkelte farvetone klar og smuk på sit bestemte sted, og den næste ved siden af, og sætte koldt lys, hvor der skulde være

-6-

koldt lys, og varmt lys, hvor der skulde være det, og ikke lave mellemtoner ved at male lyset ind i skyggen, men studere hver en nuance og så male den omhyggeligt. Du kunde vist for eksempel haft mere styrke i Dine reflekser sine steder, ind under stene på vejen o.s.v. men fordi jeg synes jeg rundt omkring i enkelthederne kunde gjøre mange ting brilliantere og klarere i farven, derfor synes jeg ikke at Dine billeder egentlig trængte til at være varmere i total virkningen, som jo nogen har bildt Dig ind; det lille med kirken klædte rammen så udmærket, ellers havde jeg måske sagt det samme om det som om de andre, men stalden var god og rammen klædte den også, og til min forbavselse har jeg truffet flere ikke malere, som har syntes så godt om den, for eks. doktor Ditlevsen, da han hørte at den var fra Sora, udbrød han, at så var der dog noget smukt i Sora, for efter Viggos og Dine andre billeder, mente han det måtte være et skrækeligt sted. 12de Juli. En gang i denne måned skal Gyrithe have bryllup, jeg synes det er den 28de i alt fald er det i tyverne, jeg prøver på at lave en bid til hende, dersom Du har en lille stump, så kan Du jo sende den, men jeg synes også godt at Du kan lade være. Du var vel ikke bedt

-7-

til bryllup.

Mappe 18 nr. 36b

Jeg har ikke fået nogen papirer fra Consulen i Neapel, men jeg har fået 40 kr. af Lemejer for en tidligere forsendelse, men jeg ved ikke om Zartmand skal have halvdelen. Jeg ved ikke hvad Du har imod Tom P,s illustrationer, der var for nogen tid siden en efter hovedet af Veroccios? Rytterstatu? den var da god, men ellers vil jeg ikke forsvare det at tegne så meget. Jeg laserede den gamle forsøvede ramme til høstfolkene med japanesisk rødt, og den blev udmærket, nu har jeg givet billedet til Engelsted, han vil nemlig indmelde sig selv og tilbød også at indmelde Dig. Dersom Du har noget imod det, så skriv mig det snart, for ellers lader jeg ham gøre det.

-8-

Det er dog et farligt kludder med alle de udgifter jeg skaffer Dig, jeg anede ikke at der ikke måtte være brev i pakker, og hvad brevet angår, så er det vel min sædvanlige svækkede hukommelse der igen har været på spil her. La Cour gav kun 300 kr for hele året. Så nu tror jeg ikke der er flere forretninger. Idag er det Torolf kommer, Jespersen tog til Varde igår for at modtage ham, og i aften går jeg dem vist en mils vej imøde tænker jeg. Å! her er dejlig, Du skulde set klitroserne, der nu desværre er afblomstrede, jeg synes det er dronningen for alle de vilde blomster vi har, og så er hjejlnes fløjten også yndig og så havet, ja den ensomhed der kan være på stranden den er rigtignok storstilet, jeg blev så underlig forleden jeg sad derude og malte, men er det godt vejr, så er der liv der ude, fugle på stranden og i luften, og delfiner som dukker op af havet. Lev nu vel og hils meget fra Niels.

|Foreningen Fremtiden 500 kr. købt billedet rammen japanesisk rød.
Græsk relief i kassen. Bindsbøls brev|

Posuvenyt 8 jun. 1884.

Thiere Joatim: (C)

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 36

Tænk at der er gået hele tre uger
 siden jeg fik en underretning fra
 Østrød, som de bad mig lade gå
 videre til Dig, rigtig nok, når jeg
 skrev, men jeg burde jo skrevet
 straks; det er at De den 13de Mai
 mistede lille Conrad, det er
 naturligt at meget stort savn
 for Tante, kan Du nok vide.
 Det var af strubehoste han døde.
 Dit brev kom idag. En væsentlig
 grund til at De ikke for længe
 siden har hørt fra mig, er
 netop at jeg vilde fortælle om
 udstillingen, men jeg har slet
 ikke haft tid til at studere den
 grundigt, og jeg når det vist
 heller ikke. Føfken Vegmønds
 portræt, slår meget ved det udmærkede
 liv den er i det, og det er også
 meget videningsfuldt, men noget
 syndeligt har jeg ikke cloves
 for det.

7 Juli. Kjørgård.

Det er rigtignok et gammelt bres at fortælle, men lige fedt!

Ja nu er jeg da ved Klitterne og Oagene
står således, at da Torolf sendt mig

og ikke vilde med, så kom Hennings
Jespersen en dag og sagde at han nok
vilde det, [og nu er vi på et ganske
fortrinsligt sted, hos nogle rare folk
som for en temmelig billig penge
giver os god mad og herlige senge,
og så må det jo også nævnes, at
det er lige ved et parti klitter, som
jeg rigtig nok tvivler om der gives
mange til, Ja bliv Du bare i Italien
og Grækenland, jeg misunder Dig
ikke, men forresten havde jeg slet
ikke noget imod, om Du kom
her til, tværtimod. Ja Du! tag en
anden gang med her til, eller hent
mig til efteråret, når Du kommer
Sydfræ, så er det jo ingen syndelig
omvej, for det er sydligt jeg er, så
skulde vi få at se om Du vilde
rykke på næsen af de bjærre, jeg
tror nej, selv om det så var lige
fra Grækenland Du kom.] Dette
er et par miles vej norden for Blok
vandshute at jeg er, lige ved
den sydlige ende af Fælsp, min
ad er Hr. Kaptein Bloch, Tjærgård,
Ål sogn, Vardø. I end Juli.
Hurra! Hurra! Torolf kommer, vi sendte
ham forleden et brev for at hale ham

rest over, og det lykkedes, han kommer
på lørdag, det er balade.
Nu er det nok ellers bedst at jeg
fortæller, der hvor jeg slæp den sidste
i forrige måned. Altså om onsdag
jeg først at det er i dette brev,
jeg fortæller Dig alle Conrads død,
det havde jeg dog tænkt, at den
beretning var kommet af sted, men
min hukommelse den er rigtig nok
ikke stort bevidst, ja det er grueligt
med mig. 11de juli. Det går rigtig nok
småt med skrivet, u ha! Det var
om prof. Vignand, hun havde også
et lille dameportræt på udstillingen
under titlen Koketteri, og det svarede
sandselig til sit navn, for det var
i den gode koketeri, at man blev
aldeles vammelig ved det, men det
var udmærket til at belyse hendes
selv og hendes andre billeder, for ~~det~~
~~at~~ ^{at} i grunden koketerer hun selv
med sine billeder, eller ved dem, ~~hvilket~~
det er akelt, og især passer det ikke
i et mandeportræt, hun er heller
ikke fri for rutine i behandlingen,
og det sammen med det store Koketteri
gjør hende jo godt skikket til at
blive ^{en} rigtig publikums malerinde,
hvad hun vel allerede er.
Udstillingen i det hele synes jeg var

gode, det betydeligste synes jeg var
Ankers portrait af hans kone, men ikke
for at en smule styrt i opstillingen,
og så et billede af ham af en gammel
fisker udenfor et hus, altsindol; publikum
fandt det vist forfordeligt, og jeg tror
også nok at der var mange malere
der ikke kunde gå ind på det, men
der var da også den som såth det meget
højt, Schwartz gjorde det da. Det var
meget impressionistisk og frygtelig skidt
malt, en underlig modsætning til portrættet,
der var så glimrende malt, men det
var en fortælling i den gamle og i solens
stregene hen over landskabet, som var
storslået, desværre må jeg give Engelsted
ret i at det ikke var fuldkommen
selvstændigt, og så måtte det vel nærmest
være Milst som havde lidt med det
at gøre; Engelsted syntes forresten
udmærket om det. Et par andre
ting som Anker havde var der ikke
meget vidt og fru Anker stod ikke godt
Johansen derimod var fortrinlig, især
i et portrait af en gammel ^{nyggarrig} vdr og
skav kone, det kunne vanskelig være
bedre. Krojer var også udmærket og
Juvendorf havde også udmærkede portrætter,
Halsund også gode, i det hele taget
stod portrait maleriet så godt.
Skredsvig havde en fortryllende lille

2) Buste af sit barn. Edelfeldt er absolut
langt bedre end frøken Veynaud, men jeg
ved ikke selv rigtig hvad jeg synes om
ham, for i grunden var det udmærket,
men der noget, jeg ved ej hvad, som
gjorde, at jeg havde lidt imod ~~det~~ det.
Du må forresten ikke tro, at det var
overlegent behandlet, det var vist snarere
kludret med det. Phabells værelse
var fortræffeligt, men det var vistnok
noget gaderne så brændgule, så det
næsten ikke var til at holde ud, men
sådan har de været, og det var jo
et portræt af stuen. Vige så
meget kridtet ud, sig ham endelig det,
og Du selv blev noget grå i vejen og
floden, sådan ikke rigtig solskins
farver, ligesom så de meget anderledes
ud, selv om mere fave i dem nok
kunde gjort godt, i det hele taget er
det gået op for mig, at skal man male
solskin, så gælder det nok så meget om
at træffe farven overalt, som at komme
så højt op i lyset, skønt det jo også
er godt, i så henseende lærte jeg meget
af ~~Hofmester~~ ~~udstilling~~ Væbke udstillingen
han kunde få sådan rigtig yndigt solskin,
skønt han malte tyndt og uden stort
spræng, og det var ved at gå farven
rigtig på klængen, og træffe den nøjagtigt
på alle punkter, ikke rode noget sammen
men sætte ^{den enkelte farvetone} farver klar og smuk på sit
bestemte sted, og den næste ved siden af,
og støtte koldt lys, hvor der skulde være

realdt lys, og varmt lys, hvor der skulde
være det, og ikke lave mellemtone ved at
male lysset ind i skyggen, men studere
hver en nuance og så male den omhygg-
eligt. Du kunde vist for eksempel
have mere styrke i Dine refleksor sine
steder, ind under stene på vejne o.s.v.
man fordi jeg synes Du randt omkring
i enkelthederne kunde give ^{mange fine} ~~enkeltheder~~
brillianster og klare i farven, derfor synes
jeg ikke at Dine billeder ^{egentlig} trængte til at
være varmere i total virkningen, som
jo nogen har bilde Dig ind i det lille
med kirken klædt rammen så udmærket
ellers havde jeg måske sagt det samme
om det som om de andre, men
stadken var god og rammen klædt
den også, og til min forbauselse
har jeg truffet flere ikke malere,
som har syntes så godt om den, for
eks. doktor Ditlevsen, da han hørte
at den var fra Lora, udbrodt han, at
så var der dog noget smukt i Lora,
for efter Viggo's og Dine andre billeder,
mente han det måtte være et skæb-
beligt sted. 12de juli. En gang
i denne måned skal Gyngite have
bryllup, jeg synes det er den 28de
i alt fald er det i tyverne, jeg prøver
på at lave en bid til hende, dersom Du
har en lille stempel, så kan Du jo sende
den, men jeg synes også godt at Du
kan lade være, Du var vel ikke bitt

Dit er dog et farligt kludder med alle
de udgifter jeg skaffer Dig, jeg anede
ikke at der ikke måtte være brev i pakken,
og hvad brevet angår, så er det vel ~~ikke~~
min sædvanlige vælskede hilsommelse
der igen har været på spil her. La Cour
gav kun 300 kr for hele året. Så nu
tor jeg ikke der er flere forrentninger.
I dag er det Torolf kommer, Jespersen tog
til Vardø i går for at modtage ham, og
i aften går jeg dem vist en mils vej imøde
tænker jeg. Å! her er dejlig, Du skal se
sit klitroseme, der nu desværre er afblomstret
jeg synes det er dronningen for alle de vilde
blomster vi har, og så er løjernes fløjten
også yndig, og så havet, ja den ensomhed
der kan være på stranden den er rigtig nok
størstilet, jeg blev så underlig forleden jeg
sød der ude og malte, men er det godt
vejs, så er der liv der ude, fugle på stranden
og i luften, og delfiner som dukker op af
havet. Lev nu vel og hils meget fra Niels.

3) til bryllup. Jeg har ikke fået nogen
papirer fra Consulen i Napoli, men
jeg har fået 40 Kr. af Lemejer for en
tidligere forsendelse, men jeg ved ikke
om Fartmand skal have halvdelen.
Jeg ved ikke hvad Du har imod Tour Pis
illustrationen, der står for nogen tid siden
en efter hovedet af Verrocchio's rytterstatue,
den var da god, men ellers vil jeg ikke
forstå ^{det} at tegne så meget. Jeg lavede
den gamle forspilede ramme til lyst-
falkene med japanske stift, og den
blev udmærket, nu har jeg givet billedet
til Engelsted, han vil nemlig indmelde
sig selv og tilbød også at indmelde Dig.
Dersom Du har noget imod det, så skriv
mig det snart, for ellers lader jeg ham
gøre det.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 36 b.